

Zending in de 21ste eeuw

door Jaap Haasnoot, EZA, 2006

Voor veel mensen heeft zending een stoffig imago. Het tegendeel is echter waar. Het zendingswerk neemt de uitdagingen van deze tijd serieus. Het Evangelie blijft hetzelfde en staat als een huis. De omstandigheden waarin die boodschap klinkt, zijn wel steeds weer nieuw. We noemen hier kort negen kenmerken van zendingswerk in de 21ste eeuw.

1. Een nieuwe generatie

De huidige generatie zendingswerkers is opgegroeid in een dynamische wereld met veel moderne techniek. Ze hebben een goede opleiding gevolgd en hebben al heel wat van de wereld gezien. Ze zijn zeer gemotiveerd en willen graag onder leiding van lokale christenen werken. Tegelijk is het een generatie waarvan velen uit gebroken gezinnen komen en pijn met zich meedragen. Ze zoeken naar warmte en willen bij een groep horen. Uithoudings-vermogen en zelfdiscipline vallen hen echter zwaar. Met deze kenmerken is deze generatie vooral geschikt voor werk in de grote steden en met randgroepen. Voor deze nieuwe generatie moeten gemeenten en zendingsorganisaties andere vormen gaan gebruiken: nieuwe trainingsvormen, nadruk op werken in een team, flexibele structuren, goede persoonlijke begeleiding en duidelijke taakomschrijvingen.

2. Korte uitzendingen populair

Jongeren willen eerst ervaren wat zendingswerk is, voordat ze zich verbinden aan een lange termijn uitzending. Daarom zijn korte termijn uitzendingen populair. Ze kunnen dan eerst 'zien en proeven' hoe het is om in een andere cultuur te wonen en werken. Het geweldige is dat God dit middel gebruikt om jongeren bewust te maken Zijn werk wereldwijd.

3. Een betrokken gemeente

In het verleden was zending nogal eens een 'een-tweetje' tussen werker en zendingsorganisatie. De gemeente mocht dan toekijken. Gelukkig zien we steeds meer dat de christelijke gemeente haar bijbelse verantwoordelijkheid neemt en heel direct bij Gods wereldwijde opdracht betrokken wil zijn. Dat betekent bidden en geven voor het zendingswerk. Maar ook meeleven en meebeslissen, geïnformeerd worden, op bezoek gaan en een band met een gemeente elders opbouwen. Dit alles vraagt om een goede samenwerking tussen gemeente, werker en organisatie.

4. Zending om de hoek

Een stad als Amsterdam herbergt mensen van 170 nationaliteiten! Dat betekent dat crossculturele zending 'gewoon' in Nederland kan gebeuren. De multiculturele samenleving brengt ons echter ook in direct contact met moslims, Hindoes en aanhangers van andere godsdiensten. Terwijl we voorheen over die godsdiensten

praten, kunnen we nu heel direct met hen in contact komen. Bij veel mensen roept dat de vraag op naar het unieke van het christelijke geloof. Er ligt een enorme uitdaging voor de kerk om de aanhangers van andere godsdiensten te bereiken met de unieke boodschap van Gods liefde in Christus. Daarnaast moet de kerk ook vasthouden aan de kern van het evangelie dat Jezus Christus de enige naam op aarde is die de mens redding biedt (Handelingen 4:12).

5. Nieuwe strategieën

Het proces van globalisering is niet meer te stoppen. Landsgrenzen krijgen steeds minder betekenis. Een dvd-speler wordt in China gemaakt en in Nijverdal verkocht. Muziek en mode trends worden wereldwijd nagevolgd. Deze ontwikkelingen vragen ook om nieuwe strategieën om mensen met het evangelie te bereiken. Het evangelie is alleen relevant als het antwoord geeft op vragen van mensen van nu. En daarom wordt telkens weer gezocht naar nieuwe concepten voor bijvoorbeeld gemeenteopbouw, bijbelstudie, literatuurverspreiding en pastoraat. Internet en satelliet-tv bieden nu talloze mogelijkheden voor wereldzending. En deze communicatie-middelen gaan door deuren heen die voor zendingswerkers gesloten blijven!

6. Zendingswerkers uit 'het Zuiden'

De kerk in Latijns-Amerika, Afrika en Azië ('het Zuiden') groeit enorm. De kerk in Europa en de Verenigde Staten ('het Noorden') wordt echter kleiner. De verwachting is dat in 2010 nog maar 38% van de christenen in het Noorden woont, terwijl in het Zuiden 62% van de kerk vertegenwoordigd is.

Kerken in landen als Nigeria, Korea en Argentinië sturen zelf zendingswerkers uit. Allereerst binnen het eigen continent, maar ook daarbuiten. Ook in Europa zien we steeds meer werkers uit het Zuiden die de 'nieuwe heidenen' hier de weg naar Jezus willen wijzen. Hoe gaan christenen in het Noorden hiermee om? Zien we dit als 'concurrentie' of als een nieuwe kans om samen te werken en van elkaar te leren? Wij hier in Europa moeten leren minder gericht zijn op het uitzenden van mensen en meer op het volbrengen van de opdracht.

7. Lokale leiding

Het profiel van een zendingswerker is sterk veranderd in deze tijd. Met de groei van de kerk in het Zuiden zien we dat de nationale kerken de leiding nemen. Missionaire werkers van buiten komen nu vooral als partners die een specifieke taak vervullen. Dat zijn vaak taken waarvoor het moeilijk is om lokale mensen te vinden: docenten theologie, bijbelvertaalspecialisten, ontwikkelings-specialisten en adviseurs op diaconaal terrein. De 'moderne' werker is niet meer een allround pionier. Hij of zij heeft specialistische kennis, is nederig, werkt goed samen in een team en is vooral cultureel gevoelig.

8. Samenwerken moet

De zendingsgeschiedenis heeft helaas te vaak laten zien hoe mensen en organisaties langs elkaar heen werkten. Gelukkig zien we ook positieve voorbeelden van kerken en

organisaties die samen willen werken. In een wereld die steeds ingewikkelder wordt, is het erg moeilijk om als christelijke gemeente alleen zendingswerk uit te voeren. En eigenlijk zou niemand alleen moeten willen werken! In de moderne zending is samenwerking een must. Zo alleen kun je goed gebruik maken van elkaars expertise en zo alleen worden middelen effectief benut.

9. Méér dan evangelisatie

De kern van de Grote Opdracht is het maken van discipelen (Matt. 28:19-20). Dat is méér dan mensen tot Jezus leiden. Dat gaat verder dan een korte evangelisatieactie. Voor een discipel staan alle facetten van het leven in verband met de navolging van Jezus. En een leerling van Jezus maakt deel uit van een gemeente.

Een ander aspect is dat Jezus redding biedt voor de héle mens. Voor onze Heiland hoorden genezen van zieken en vergeven van zonden bij elkaar. Zo moeten ook wij woord en daad bijelkaar houden. Het evangelie verkondigen én ingaan op de praktische nood van mensen. Dan alleen zijn we navolgers van Christus.

Voor dit artikel is gebruik gemaakt van de brochure 'Weltmission im 21. Jahr-hundert' van Dr. D. Blöcher (Deutsche Missions Gemeinschaft).

© EZA, 2006